

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

۱- کدام گزینه درست است؟

- (الف) فردی با مطالعه‌ی چند کتاب از آثار یک نویسنده گفت، کتاب‌های وی ارزش مطالعه ندارد.
- (ب) پلیس راهنمایی و رانندگی با بررسی علل تصادفات اخیر علت همه‌ی تصادفات را سرعت غیرمجاز اعلام کرد.
- (ج) راه‌های کمک‌رسانی به اهالی جزیره در زلزله‌ی اخیر، همانند زلزله‌ی سال گذشته در کوهستان باید از طریق خشکی صورت بگیرد.
- (د) در گزارشی در مورد بررسی از پنجاه نفر از اهالی یک روستای سه هزار نفره گزارش شد که افراد روستا همه آبله کوبی شده‌اند.

- (۱) استقراء تعمیمی - تعمیم شتاب‌زده - تمثیل ناروا - استقراء تعمیمی
- (۲) استقراء تعمیمی - تعمیم شتاب‌زده - تمثیل ناروا - تعمیم شتاب‌زده
- (۳) تعمیم شتاب‌زده - تمثیل ناروا - تمثیل ناروا - استقراء تعمیمی
- (۴) تعمیم شتاب‌زده - استقراء تعمیمی - استقراء تعمیمی - استقراء تعمیمی

۲- استدلال به کار رفته در عبارت زیر مربوط به کدام گزینه است؟

«شیر که علف نمی‌خورد، زیرا کسی ندیده است که شیر علف بخورد»

- (۱) استقرای تعمیمی (۲) استنتاج بهترین تبیین (۳) استقرای تمثیلی (۴) قیاس

۳- عبارات به کار رفته در کدام گزینه درباره‌ی استقرای تعمیمی قوی صحیح نیست؟

- (۱) نمونه‌های آماری بیش‌تر از جامعه آماری باشد.
- (۲) در استقرای تعمیمی قوی، نتیجه استدلال، احتمالی است.
- (۳) باید طیف‌های مختلف جامعه آماری را در بر بگیرد.
- (۴) نمونه‌های آماری به صورت انتخابی نباشد.

۴- استدلال‌ها بر چه اساسی طبقه‌بندی می‌شوند و به صورت کلی چند گروه استدلال وجود دارد؟

- (۱) بر اساس موضوع - دو گروه
- (۲) بر اساس نتیجه - سه گروه
- (۳) بر اساس موضوع - سه گروه
- (۴) بر اساس نتیجه - دو گروه

۵- درباره‌ی یک استدلال تمثیلی نمی‌توان گفت

- (۱) ضعیف‌ترین نوع استدلال است.
- (۲) نتیجه‌ی آن همیشه احتمالی است.
- (۳) امکان بروز مغالطه‌ی تمثیل ناروا در آن وجود دارد.
- (۴) همیشه بر مبنای مشابهت بین دو امر نیست.

۶- در کدام استدلال به دنبال محتمل‌ترین پاسخ هستیم و اگر بگوییم: «از همان مغازه، نان ساندویچی بخر، دفعه قبل

نان‌هایش خیلی خوب بودند.» از کدام نوع قیاس بهره برده‌ایم؟

- (۱) استدلال تمثیلی - استدلال تمثیلی
- (۲) استنتاج بهترین تبیین - استقرای تعمیمی
- (۳) استدلال تمثیلی - استقرای تعمیمی
- (۴) استنتاج بهترین تبیین - استدلال تمثیلی

۷- با توجه به کدام گزینه می‌توان استدلال «دوستم با شیوه‌ای خاص در کنکور قبول شد، پس من هم می‌توانم با همان شیوه در کنکور قبول شوم» را نقد نمود؟

- (۱) چنین نیست که همه شرکت‌کنندگان قبول شوند، پس ممکن است تو هم قبول نشوی.
- (۲) شیوه دوستت در قبولی کنکور خوب نبوده و نیست، پس سایر شیوه‌ها نیز خوب نیست.
- (۳) چنین نیست که شیوه‌های کنکور در هر سال یکسان باشد، پس شیوه تو هم متفاوت است.
- (۴) برخی از همان شیوه استفاده کردند، اما در کنکور قبول نشدند، پس تو هم شاید قبول نشوی.

۸- در کدام استدلال «سیر از جزئی به کلی» دیده نمی‌شود؟

- (۱) اکثر قریب به اتفاق تصادف‌های رانندگی ناشی از تخلفات گوناگون از قوانین راهنمایی و رانندگی است؛ زیرا به ندرت دیده‌ایم که تصادفی ناشی از تخلفات راهنمایی و رانندگی نباشد.
- (۲) در ماشینی ۱۰۰ جعبه توت‌فرنگی بار زدیم هنگام تخلیه‌ی بار نود جعبه را یک یک باز کردیم و مشاهده نمودیم که همه‌ی آن‌ها رسیده و آبدار هستند؛ لذا به این نتیجه رسیدیم که تمام جعبه‌ها رسیده و آبدار هستند.
- (۳) چای، به علت داشتن نیکوتین، برای سلامتی مضر است؛ بنابراین همان‌طور که بر روی پاکت‌های سیگار نوشته می‌شود «مصرف دخانیات برای سلامتی مضر است». باید بر روی جعبه‌های چای نیز این مطلب را درج کنند.
- (۴) در یک رأی‌گیری صورت گرفته از ده هزار نفر از مردم آمریکا، معلوم شد که اکثر قریب به اتفاق آن‌ها طرفدار اقتصاد سرمایه‌داری هستند؛ بنابراین اقتصاد سرمایه‌داری نزد تمام مردم آمریکا مقبولیت دارد.

۹- در استقرای تعمیمی با دیدن موارد بیشتر

- (۱) اطمینان حاصل می‌شود.
- (۲) مقدمات از نتیجه حمایت همه‌جانبه می‌کنند.
- (۳) نتیجه تقویت می‌شود.
- (۴) نتیجه حمایت بیشتری از مقدمات می‌کند.

۱۰- کدام گزینه در مورد استقرای تعمیمی نادرست است؟

- (۱) اگر شرایط استفاده از استقرا را به درستی رعایت کنیم باز هم نتیجه‌ی آن قطعی نخواهد بود.
- (۲) در استقرای تعمیمی هر چه قدر جامعه‌ی آماری بیش‌تر باشد، استقرا قوی‌تر خواهد بود.
- (۳) نمونه‌ها باید بیان‌گر همه‌ی طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه‌ی آماری وجود دارند.
- (۴) عدم رعایت شرایط استفاده از استقرا منجر به بروز مغالطه‌ی تعمیم شتاب‌زده می‌شود.

۱۱- استدلال مطرح شده در کدام گزینه نسبت به سایر موارد قوی‌تر است؟

- (۱) هر منطق‌دانی را که دیده‌ام برای سخن خود دلیل آورده است، پس هر منطق‌دانی برای سخن خود دلیل می‌آورد.
- (۲) هر منطق‌دانی را که شناختم، در فلسفه تخصص نداشته است، پس منطق‌دانان تخصصی در فلسفه ندارند.
- (۳) نوشته‌های فیلسوفانی که خوانده‌ام درباره‌ی حکمت زندگی نبوده است، پس احتمال نوشتن فیلسوفان درباره‌ی حکمت زندگی کم است.
- (۴) تا به حال هر فیلسوفی را شناختم، انتزاعی فکر کرده است، پس هیچ فیلسوفی که انتزاعی فکر نکند، وجود نخواهد داشت.

۱۲- چند مورد از موارد زیر نادرست نیستند؟

الف) در استدلال استقرایی مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند و مبنای حکم کردن فقط وجود مشابَهت ظاهری و تعمیم دادن است.

ب) درباره استدلال تمثیلی از اصطلاح قوی و ضعیف استفاده می‌شود.

ج) در استقرای تعمیمی از نمونه‌های تصادفی استفاده می‌شود و در درس ریاضی و آمار کاربرد دارد.

د) در استقرای تعمیمی همانند یک کارگاه عمل می‌کنیم و چند مورد جزئی را بررسی می‌کنیم و نتیجه آنرا تعمیم می‌دهیم.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۳- مثال زیر بیان‌گر کدام استدلال است؟

«از آن‌جا که در دو سال گذشته به خاطر شرایط کرونایی تردد در این جاده با محدودیت مواجه بوده پس دلیل خلوت بودن امروز جاده نیز همانند دو سال گذشته، محدودیت تردد است.»

۱) استنتاج بهترین تبیین ۲) استقرای تعمیمی ۳) استدلال قیاسی ۴) استقرای تمثیلی

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۴- استدلال «دولت همانند یک خانواده نمی‌تواند بیشتر از درآمدش خرج کند.» چه نوع استدلالی است؟

۱) تمثیلی ۲) تعمیمی ۳) استنتاج بهترین تبیین ۴) قیاس

۱۵- در کدام گزینه، مغالطه‌ی به کار رفته با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) خواستگار خطاب به خانواده‌ی دختر: من بهمن‌ماهی‌ام. دختر شما هم بهمن‌ماهی است. بهمن‌ماهی‌ها هم دیر عصبانی می‌شوند. پس خیالتان از بابت دعوا نکردن ما راحت باشد!

۲) ویروس کرونا با الکل زدن روی پوست، از بین می‌رود. پس برای از بین بردن آن داخل بدن، باید الکل بخوریم!

۳) پنج نفر از اقوام ما که کرونا گرفته بودند زود بهبود پیدا کردند پس کرونا چندان هم خطرناک نیست!

۴) این مردم قیافه‌اش با فلان اختلاس‌گر مو نمی‌زند، او را استخدام نکن!

۱۶- کدام گزینه با مغالطه‌ی زیر به روش متفاوتی نسبت به سایر گزینه‌ها مقابله می‌کند؟

«کتاب‌ها مثل میوه هستند، اگر زمان زیادی بگذرد، منقضی و بلااستفاده می‌شوند.»

۱) معارف بشری از سنخ مادیات فسادپذیر نیستند.

۲) کتاب‌ها پس از گذشت دوران‌ها معانی تازه‌ای به خود می‌گیرند.

۳) معارف بشری را باید با عقل و استدلال سنجید، نه با زمان و دوره آن‌ها.

۴) کتاب‌ها مانند دوستی‌ها و رفاقت‌ها هستند که هر چقدر از عمر آن‌ها بگذرد ارزشمندتر می‌شوند.

۱۷- نوع دلالت لفظ بر معنا در هر عبارت چیست؟ (به ترتیب)

(گوشی‌ام را شکستی، باید صفحه‌اش را عوض کنم) / با فوت مادرم خانه خراب شدیم

۱) تضمینی / التزامی ۲) التزامی / تضمینی ۳) مطابقی / التزامی ۴) تضمینی / مطابقی

۱۸- اشکال استدلال زیر کدام است؟

«شکر و گچ هر دو سفید هستند؛ بنابراین گچ هم مثل شکر شیرین است.»

۱) تمثیل ناروا ۲) تعمیم شتاب‌زده ۳) ابهام در مرجع ضمیر ۴) توسل به معنای ظاهری

۱۹- کدام یک از استدلال‌های زیر تعمیمی است؟

- (۱) حمید لوبیا دوست دارد پس حمید قورمه‌سبزی هم دوست دارد.
- (۲) زن نباید شاغل باشد چون دیگر نمی‌تواند مادر خوبی باشد، همسران دو تا از برادرهای من این گونه‌اند.
- (۳) تمامی معلمان مدرسه‌ی آزادگان خودرو دارند، آقای واشقانی معلم جامعه‌شناسی این مدرسه است پس حتماً خودرو دارد.
- (۴) یکی از عوامل گرمایش و بالا بردن دمای محیط در فضاهاى بسته بخاری است، پس با توجه به روشن بودن بخاری خانه می‌توان گفت خانه گرم است.

۲۰- در استقرای تعمیمی زیر، کدام نکته برای استقرای تعمیمی قوی رعایت نشده است؟

- «در یک تحقیق برای بررسی علت افت تحصیلی دانش‌آموزان در دوران آموزش مجازی در ۷ استان کشور، از دانش‌آموزان تهرانی نظرسنجی شده است.»
- (۱) نمونه‌ها باید تصادفی باشند.
 - (۲) نمونه‌ها باید متفاوت باشند و بیان‌گر طیف‌های مختلف باشند.
 - (۳) تعداد نمونه‌ها باید نسبت به کل جامعه‌ی آماری نسبت مناسبی داشته باشند.
 - (۴) همه‌ی شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت شده است.

۲۱- کدام استدلال، قیاسی نیست؟

- (۱) هوا جسم است و هر جسمی جرم و وزن دارد، پس هوا جرم و وزن دارد.
- (۲) اگر برف می‌بارید، جاده لغزنده می‌شد، اما چون جاده لغزنده نیست، پس برف نباریده است.
- (۳) او از علم آسمان سخن می‌گوید، آن مردم هم که جادوگر بود از این سخنان گفت پس او جادوگر است.
- (۴) بعضی سیاه‌پوست‌ها فوتبالیست هستند، هیچ والیبالیستی فوتبالیست نیست، پس بعضی سیاه‌پوست‌ها والیبالیست نیستند.

۲۲- کدام عبارت درباره استقرای تمثیلی نادرست است؟

- (۱) استقرای ضعیفی است که می‌تواند منجر به مغالطه تمثیل ناروا شود.
- (۲) استقرایی است که در آن، براساس وجوه مشابهت بین دو امر حکم یکی را بر دیگری تسری می‌دهیم.
- (۳) استقرایی است که بیشتر شدن وجوه مشابهت سبب یقینی‌تر شدن نتیجه می‌شود.
- (۴) در مقابله با مغالطه ناشی از این استقرا، یک راه این است که به وجود اختلاف توجه کنیم.

۲۳- اگر در یک استقرای تعمیمی از نمونه‌های متفاوت و تصادفی استفاده شود و تعداد این نمونه‌ها نسبت به کل جامعه‌ی آماری متناسب و زیاد باشد

- (۱) این استدلال قوی است اما احتمال کذب دارد.
- (۲) از مقدمات نسبت به نتیجه استفاده نشده است.
- (۳) نتیجه‌ی این استدلال قطعی و کلی است.
- (۴) چنین استدلالی در علوم تجربی هیچ کاربردی ندارد.

۲۴- یافتن مبنایی برای علوم تجربی در رابطه با کدام نوع استقرا می‌باشد و کدام استدلال استقرایی برای بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود؟

- (۱) استنتاج بهترین تبیین - استقرای تمثیلی
- (۲) استقرای تعمیمی - استنتاج بهترین تبیین
- (۳) استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی
- (۴) استقرای تمثیلی - استقرای تعمیمی

۲۵- نوع استدلال زیر چیست و از نظر قوت و ضعف چگونه است؟

«بیشتر رتبه‌های برتر کنکور از شهر تهران هستند؛ بنابراین من از یک شهر کوچک نمی‌توانم رتبه خوبی در کنکور کسب کنم.»

- (۱) استنتاج بهترین تبیین - یقینی
(۲) استقرایی - قوی
(۳) استنتاج بهترین تبیین - ضعیف
(۴) استقرایی - غیریقینی

۲۶- کدام گزینه در مورد استدلال تمثیلی نادرست است؟

- (۱) این استدلال ضعیف است.
(۲) نتایج این استدلال احتمالی است.
(۳) یکی از انواع استقرا است.
(۴) استدلال نادرستی است.

۲۷- کدام یک از استدلال‌های زیر، یک استقرای تمثیلی است؟

- (۱) هر دانش‌آموزی درس‌خوان است و محمد دانش‌آموز است، پس محمد درس‌خوان است.
(۲) خیابان خیس است اما دیشب باران نباریده است، پس شهرداری خیابان را شسته است.
(۳) سعید با سرمایه‌ای اندک در بورس ثروتمند شد، پس من هم می‌توانم با سرمایه‌ای اندک در بورس ثروتمند شوم.
(۴) هر بار که از این کوچه می‌روم دوچرخه‌ای در آن می‌بینم، پس اگر این بار نیز از این کوچه بروم، دوچرخه‌ای در آن خواهم دید.

۲۸- استقرای تمثیلی «مغز انسان مانند موبایل است، هرچه حافظه‌اش بیش‌تر پر می‌شود، بیش‌تر دچار اختلال می‌شود»، در

- کدام گزینه از راه استقرای تمثیلی مخالف نقد شده است؟
(۱) موبایل یک جسم بی‌جان است اما انسان جاننداری متفکر است.
(۲) موبایل مصنوع و ساخته‌ی دست انسان است، اما انسان مخلوق خداست.
(۳) موبایل هر چه قدر پیشرفته باشد، دارای نواقصی است، اما انسان موجود کاملی است.
(۴) انسان هر چه بیش‌تر از کهکشان بی‌انتهای ذهنش استفاده کند کشف و اختراع بیش‌تری خواهد داشت.

۲۹- در کدام گزینه، از شیوه‌ی متفاوتی برای مقابله با مغالطه‌ی مطرح در عبارت استفاده شده است؟

- (۱) سعید و یاسر هر دو چپ دست هستند، بنابراین می‌توانند دوستان باوفایی برای هم باشند. (مگر با چپ دست و راست دست بودن می‌شود در مورد دوستی افراد که علل و عوامل متعددی دارد نظر داد؟ انسان‌ها صفات و خصوصیات متعددی دارند که این در کیفیت دوستی‌شان مؤثر است.)
(۲) بازپرس: شما متهم هستید که در ۱۰ مرداد دو سال قبل، ۱۲۰ میلیارد تومان از حساب اداره به حساب شخصی‌تان واریز کرده‌اید. متهم: من خیلی حواس درست و درمانی ندارم شما خودتان مگر یادتان است ۱۰ مرداد دو سال قبل از خانه بیرون آمدید چه لباسی پوشیدید؟ (لباس پوشیدن هر روزه برای خروج از منزل امر مهمی نیست که انسان به یادش بماند در فلان تاریخ چه پوشیده، اما دزدی میلیاردی مگر به آسانی از یاد می‌رود؟)
(۳) این دو جوان هر دو از دانشکده‌ی فنی دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شده‌اند، پس توانایی و سطح علمی‌شان مانند هم است. (این دو مزرعه هم از یک رودخانه آبیاری شده‌اند، پس محصولشان یکی است؟)
(۴) گدای بیکار سر کوچه‌ی ما هم می‌گوید خدا و فلان مؤمن اهل کار و تلاش هم می‌گوید خدا. پس فرقی بینشان نیست. (آن گدا گوید خدا از بهر نان / متقی گوید خدا از عین جان / گر بدانستی گدا از گفت خویش / پیش چشم او نه کم ماندی نه پیش)

- ۳۰- کدام یک وجه اشتراک استقرای تمثیلی و استقرای تعمیمی است؟
- (۱) آغاز از قانون کلی
 - (۲) رسیدن به قانون کلی
 - (۳) آغاز از مقدمه‌ای جزئی
 - (۴) رسیدن به نتیجه‌ای جزئی

